

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hétra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmérszelebb arszámitás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A munka parlamentje.

Debreczen, okt. 31.

(F.) Az általános képviselő választásokban tagadhatatlanul mindig a nemzet ítélete nyilatkozik meg. A megelőző országgyűlési ülészak megbírása képezi mindig a nemzet ítéletének tárgyát. A lefolyt parlamenti aktus alatt különösen, volt alkalma minden pártnak elvi álláspontját kidomborítani és alkotó képességét érvényesíteni, mert nagy elvi jelentőségű reformok létrehozásáról volt szó.

Az ellenzéki pártok közül azonban csak a függetlenségi pártnak egyik árnyalata árult el elvhűséget, ellenben a többi pártok részint elvtelen kaczerkodásba estek, részint pedig ellenállást fejtettek ki a szabadelvűség diadalát jelentő reformok ellen.

A választások eredményeképpen már ma konstatálhatjuk, hogy a szabadelvű párt nagyon jelentékenyen megszaporodott, a liberális függetlenségieknek eddigi létszámukat majdnem teljesen sikerült fenntartaniok; ellenben a többi pártcsoportok úgy szólván megtizedelve kerültek ki a küzdelemből. Ez az eredmény semmi esetre sem puszta játéka a véletlennek, hanem öntudatos nyilvánulása a közvélemény abbéli ítéletének, hogy a politikai pártoktól elvhű meggyőződést még pedig a liberálisizmus szolgálatában álló elvhűség követel.

A nemzet közvéleménye tehát most

hozott ítélete döntésénél kétségkívül szem előtt tartotta a parlamenti pártok elvi magatartását. A szabadelvűpártnak rendkívüli megerősödése ezen felül azt is bizonyítja, hogy az ország közvéleménye a hasznos munka teljesítését is érdem szerint honorálta. Míg a szabadelvű párt a tetterős Bánffy kabinet támogatásával az ország érdekeit üdvös alkotásokkal igyekezett előmozdítani, addig az ellenzéki pártok visszavonásban és tagadásban nyilvánuló magatartásukkal a komoly munka haladását úgy szólván állandóan feltartóztatták, sőt burkolt obstruálással meg is akadályozták.

Ha tehát most az eltenzéki pártok kénytelenek belátni, hogy az ország közvéleménye őket csufosan meghazudtolta, ezt első sorban önmaguknak tulajdonítsák, s csak másod sorban báró Bánffy Dezső taktikai ügyességének, aki az ellenzéki pártok meggyengült pozícióját helyesen ki tudta használni a szabadelvű pártnak megerősítésére.

A számbelileg megcsappant ellenzék a számban megnövekedett szabadelvűpárt ellenében bizonyára sokkal kevesebb nehézségét lesz képes támasztani. S ennek bizony nagyon elérkezett az ideje. Az ország megunta és megutálta azt a meddő és lelkiismeretlen időpazarlást, amelyet az ellenzék dicstelen szívóssággal üzött, és minden az ország érdekét szíven viselő hazafi munkát vár a parlamenttől.

Az új parlamentben a munka pártjának, a szabadelvűség híveinek túlnyomó többsége bizonyára lehetővé fogja tenni, hogy azok a nagy kérdések, amelyeknek megoldása előtt állunk, sikerrel megvalósíttassanak.

Politikai hírek.

A német császár levele.

Bécsből telegrafálják, hogy ottani diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Vilmos császár a Bismarck leleplezése ügyében Ferencz József királyhoz levelet intézett.

A pápa és a néppárt.

Egy római távirat jelzi, hogy a vatikán már is pártfogásába vette az ifjú néppártot és áldásán kívül jó tanácsokkal is ellátja. Először azt a tanácsot adták a vezetőknek, hogy hagyják ki a néppárt programjából az antiszemizmust és ne terjeszszék azt az új magyar országgyűlésen. A tanács bölcs és okos, csak a néppártnak legyen esze elég, hogy megfogadja. Érdekes a motiválás, melylyel a római kuria véleményét kíséri. Ugy szól ez a megoldás, hogy az antiszemizmus összezavarása a katolikus eszmével egy olyan országban, a melynek kormánya szilárdul el van tökéltve rá, hogy az antiszemizmust, mint politikai faktort fölburjánzani nem engedje határozottan csak az egyháznak lehetne hátrányára.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Gyászol a sétatér.

Felhő kóvályog a sétatér fölött, könnyektől terhes, nehéz felhő. Aifut fölötté szászor is, — végezetül reá teríti árnyát egészen. — Elűzi onnét haragos tekintetével a napsugarat, menjen máshova nincs annak ott helye most.

A fák, rügyezni készülő sudár szép fák, alázatosan hajtják meg büszke derekukat s a minden évszakban mindig egyforma tülevelű fenyvek bágyadtan simulnak össze s elbeszéli egyik a másiknak a szomorú hirt: Meghalt egy jó ember, gondviselő gazdánk, sose látjuk többé!

És a szomorú hirt a szél szárnyra kapja s bánatos bugással mindig tovább adja. Reszketve beszéli a csacsogó habnak, fcsadó levélnek s a földből kibuvó sok apró virágnak: Meghalt egy jó ember, gondviselő gazdánk, sose látjuk többé.

Ah, a rózsabokrok, diszes ruhájukat majd felöltik újra! Megint káprázatos színben tündökölnék és pazarul szórják az édes mámorba ringató illatot. Szébbek lesznek mindig és keresik egyre, — akinek tessenek, — tetszeni kívánnak. — Nem találják reá! Jóságos két szeme nem pihen meg rajtok, hogy

büszke mosollyal tekintszen végig a rózsák bitoralmán.

Hova ment? merre jár, hogy nem néz felőjük? kérdik a szellőtől s az megfelelő nekik. — És a válaszára, hogy megremegnek a kaczerkodó bokrok s földre hull a szirma sok rózsavirágnak!... Meghalt egy jó ember!

Akt szerette a virágokat, s megértette, amit azok illatnyelven mondanak neki. Tudta mindegyiknek a baját, olyan volt hozzájuk mint a jó orvos a beteghez. S hogy jó orvos volt, életanuja annak a sétatér, melyet az ő soha nem lankadó szorgalma, igyekezete széppé virulóvá, kedvessé tett.

Ha egy növendék fácskáján valami gombba kés sebeket ejtett, azt mondta elkeseledten a jó Kränzlein bácsi: Inkább az én kezemet érte volna a kés! Mikor a Rába rakoncátlanokodott s haragos sárga vizét ráeresztette a sétatér viruló növényzetére, azt hitük, hogy a gondos kertész vidám kedélye utánuk hal a fonyadó virágoknak. Mélyen lesujtotta az a csapás. S látva gyászát vele együtt imádkoztunk, hogy szünjék meg az s legyen a sétatér szebb, — mint volt. Az lett!

Kränzlein bácsi napok hosszú során át, egy perczre sem esüggedve, buzdította a munkásait, hogy a rombolás legkisebb nyoma se lássék meg az ő dédelgetett szigetén. Aztán újra élt, virult ott minden s a kis fürgő ember arczára ismét vizatért a mosoly.

Reggeltől estig ott járt-kelt a porondos utakon; sohasem nyugodott, mindig akadt valami tenni valója.

Elborult a lelke, a mikor az őszi levélhullás szomorú szaka bekövetkezett s napsugaras lett az ismét, ha a tavasz hírnöke a szelid nézésű ibolya, kíváncsian kidugta a fü alól a fejét,

— Kränzlein bácsi igazi élete csak ekkor kezdődött.

Kórágán a nehéz nyomasztó téli napokon sóváran várta a kikelet ébredését.

Ha egyszer beszélhetek még az én kedves fáimmal, — mondta — tudom, meggyógyulok.

Nem beszélhetett velük. Most mikor a langy szellő életet csókol a fákba, virágokba, a fák, virágok bizalmas jóbarátjának szemeire örök álmat csókolt a — halál.

Ő már nyugszik; de az annyi szeretettel gondozott sétatere virul s hogy ezt hírül adja a némán pihenőnek.

... a szél elviszi onnét
Hozzá a rózsák illatát.

Toth Dezső.

Meghalt!

A férfi arczához szorította a keskeny, fehér kezét s úgy nézett fel a lányra:

— És aztán soha el nem hagyom magát, Hellén. — Ha vissza jövök huszonhárom nap

Kunz József és Társa

női divattermében, kistemplom-bazár.

Női ruhák a legújabb divat szerint készíttetnek.

303 Gyászruhák 6 óra alatt. 303

Külföld.

Osztrák pártviszonyok.

Az egyesült német baloldal körében ró-
cóta lappangó meghasonlás a rendelkezési
alap fölötti szavazás alkalmával nyílt szaka-
dássá változott. A német csehek a rendelke-
zési alap ellen, a párt más tagjai mellette
szavaztak. Azt hiszik, hogy a német csehek
már legközelebb kilépnek a pártklubból.

A szobranje egybehívása.

Mint határozottan állítják, a szobranjet
közvetlenül a választások után, legkésőbb
december elsejére fogják egybehívni és azon-
nal megkezdik a költségvetés tárgyalását.

Egy megsemmisült párt.

Debreczen, okt. 31.

A választások lefolyása és a küzdelemnek
mindjobban kibontakozó képe minden más
aktualitást háttérbe szorít. A tegnapi eredmé-
nyek sajátképen ma jutottak a nagy közönség
tudomására és a mai nap eseményeivel kie-
gészülve elég hü arculatját adják az új par-
lamentnek.

A bekövetkezett fordulatok nem lephet-
tek meg senkit, aki a közélet folyamát állandó
figyelemmel kísérte és kezét — hogy úgy
mondjuk — annak ütőerén tartotta. E lapnak
élén is már attól az időtől fogva, mióta a nép-
párt megalakult, hangoztattuk, hogy a liberá-
lizmust megtagadó, ugynevezett fekete ra-
dikálisok és a nemzeti színű jezsui-
ták, az elvi alaponálló pártok között a sza-
badelvű és Kossuth párt, másrészt pedig a
néppárt között szét fognak morzsolódní; és
úgy is történt. Az eddigi választási eredmé-
nyek szerint úgy áll a dolog, hogy az Ugron-
onisták előbbi létszámuknak legfeljebb negye-
dét érik el, vagyis megszűnnek pártképen szá-
mát tenni és minden valószínűség szerint a
Kossuth és nemzeti vagy a néppárt között
fognak felszívódní, a szerint, a mint néppárti
vagy függetlenségi választóikhoz képes ilyen

vagy amolyan programot adtak; mert hiszen
elvék ezeknek a politikai szegénylegényeknek
nincsenek és a mandátumért minden hitet és
vallást készek felvenni. Azért is látjuk, hogy
míg nagy részük revizionista programot
adott, addig Bartha Miklós és Polonyi Géza
rettenetes liberális vallomásokot tettek, me-
lyekben még a papi vagy szekularizációját
is megígérték választóiknak, jóllehet Bartha
mint publicista, a másik pedig mint debatter
állott a klerikális reakció zsoldjában és tett
annak rendkívüli szolgálatokat.

Hogy miért volt a népitélet az Ugron-
onistákkal, az elzüllött ellenzéknek ezen leg-
nyomorultabb frakciójával szemben a legszi-
gorubb, annak okait nem nehéz kitalálni. Ezen
párt keletkezése és létfeltétele árulás volt.
Először elárulta az ő liberális
elvéit, melyek alapján, mint független-
ségi, mandatumát kapta; a z után elárulta
a pártját melynek elnökét és elvű
tagjait egy eselszövénnyel kiválásra kény-
szerítette, Majd elárulta a Hazát,
midőn Kálnoki és Agliárdi mel-
lett harcolt akkor, a mikor Bánffy őket fal-
nak szorította. Ezért a schwarzgelb klerikális
„Vaterland“ meg is dicsérte Ugront, és
nyíltan a jövő konzervatív kormány egyik osz-
lopos tagjaként üdvözölte, kiről az udvarnál
mindenki tisztában van, s eszébe se jut a fel-
sőbb körökben senkinek, hogy a Kossuth ha-
lála alkalmával az ország előtt fitogtatott mó-
kált, vagy Magyarországot függetlensége mel-
lett nyilatkozatait komolyan vegye s neki ak-
kor midőn majd a keresztény kormány mellé
fog állani szubsummálná. De hazaáruló vol-
tát nem csak az igazolta, hogy a Bécsi reak-
ció hivatalos orgánuma saját emberéül vette
ismerte föl Ugront, midőn Kálnokyt és Agli-
ardit védelmébe vette, hanem azzal is beigaz-
olta a maga és pártja hazaáruló tendenciáit,
hogy legujabban a pánszláv néppárt és az új-
vidéki vadrácz propagandának kínált szövet-
séget. Meglakoltak árulásokért.

A másik ok, a miért a magyarnép Ugron-
onistát és pártját nemcsak meggyűlölte, hanem

a szó szoros értelmében meg is utálta, a
tisztá hamisítatlan hazugságna az
az arcátlan kultusza volt, melyet ez a párt
minden politikai megnyilatkozásában és hirhedt
sajtó-orgánumában is követ. Hazug ennek a
pártnak a neve, mert függetlenséginek vallja
magát és nem csak a delegációba ment el
Gabel von Ugron, hanem ott or-
szág-világ bámulatára a közös hadügyminisz-
ter iránti előzékenységében tulliczította a
legkésszégesebb tartalékos-mamelukot. Hazug
ennek a pártnak a neve azért is, mert
negyvennyolczasnak nevezzi magát, —
és éppen ezen kor legmárkansabb irányzatát,
a liberalizmust tagadja meg és
ennek negációja lyoltán vált el függetlenségi
pártfeleitől. Bennök a politikai roszhiszemű-
séget és hazugságot ítélte el a magyar nép;
v a j h a e z u t ó b b i t a z U g r o n - p á r t -
t a l e g y ü t t a k ö z é l e t s z i n t e r
é r ő l i s e l s e p e r h e t t e v o l n a !

Országos választások.

Lapunkban eddig közölt választási tudó-
sítások kiegészítéséül közöljük még a követ-
kező eredményeket.

Ráczalmáson Nagy Gyula Ugron-
on-párti Esterházy Miklós Móríz gróf
néppártival szemben 174 szótöbbséggel meg-
választott.

Csik-Karcsfalván Városi Gyula
Ugronpárti Bokor Béla szabadelvűt nagy
többséggel legyőzte.

Nyiregyháza Herlicska Kál-
mán szabadelvű győzte le 27 szavazattal Be-
niezky Miksa Kossuthpárti jelöltet.

Kézdi-Vásárhelyen Bély
László gróf szabadelvű választott meg
Szacsvey Sándor Ugron-párti ellen.

Kassán Éder Ödön szabadelvű
győzte le 206 szótöbbséggel Beóthy Ákos
nemzetipártit.

Szabadkán az első kerületben Voj-
nics Sándor szabadelvűpártit 743 szótöbbség-
gel választották meg Mamuzsich néppár-

mulva, itt maradok örökre, látni fogom min-
dig, addig is, míg Isten és ember előtt maga-
ménak nevezhetem.

Nem fog lenyugodni a nap, hogy magát
ne lássam, hogy hangját ne halljam, hogy szemé-
nének sugarát ne érezzem.

Es én olyan boldog leszek.

A ki sokat szenvedett, élszokik az öröm-
től, a boldogságtól s ha aztán jó éri, fél, hogy
csak álom.

Mi megszenvedtünk már a boldogságunk-
ért; az én szenvedéseimnek dija, a maga
szerelme s ez elfeledtet velem mindent, mi
eddig ért.

Es ugy-e boldogok leszünk mind a ket-
ten s soha el nem hagyjuk egymást?!

A leánynak még ragyogóbb lett a szeme
a könyektől, a mint szerelemmel tekintett a
férfi rámosolygó, sötét szemébe. Nem felelt,
csak csendesen odahajította fejét a férfi vál-
lára, az átfogta a karcsu derekat s egy hosz-
szu csókot nyomott a leány keskeny, fehér
kezére. Olyan jól esett, hogy a kezére. Bol-
dog volt, hisz ugy szerette ezt az embert; rá
gondolt az édes anyjára, arra a szomorú szemű,
halvány asszonyra, a kit régen kivittek a teme-
tőbe. Régen volt az; Hella tizenegy éves volt.

Mikor lezárták a koporsót, ő csak akkor
érkezett a zárdából haza. A papa is, ő is oda
borultak a koporsóra, átölelték egymást s
olyan nagyon sirtak.

Ó azóta sirhat mindig. A papa vigasztal-
lódott s neki még több oka volt ezután sirni.

Egy heves ajtócsapásra felemelte fejét a
férfi válláról, szemük egybe villant s a két
sugár egybeolvadása volt az eskü.

A fiatal mostoha, erősen felbodorított haj-
jal, halványra hajporozott arcczal s villogó
szemekkel állt előttük; a férfi egy lépést tett
felé s a lány nyugodtan nézett a felhevűlt
asszonyra, a mint az anyers hangon hadarta
„kikérem magamnak ezt a tét-át-tét-et; ugyan
mit szólna hozzá a sokat megpityerget anyád!?”

— Hogy az édes anya mit szólna ehhez,
arra ugy látszik, nagyságos asszony, nem hi-
vatott tolmács s hogy a mostoha mit szól
hozzá, arra nem kíváncsi a menyasszonyom.

Az asszony gunyosan egy „ah“-ot sóhaj-
tott el s megvető hangon mondta: „áldásom
reátok“ s hátat fordítva elment.

Mind a hárman megkönnyebbültek; a
férfi csendes mosolylyal sietett az atya szobá-
jába, hol már a mostoha távozóba volt s a
lány minden csapásra erősen felfegyverkezve,
szerelmes szívvvel nézett a jövő elé.

Ah, olyan nagyon szerette ezt az embert.
Ézt a nyugodt, gyöngéd, sötét szemű, eszes
embert.

A pénzügyi tanácsos ur házába nagy sür-
gés-forgás van. A ház leánya, a tüneményesen
szép Helén, a kit bizalmasan csak Hellának
hivnak, férjhez megy a dus gazdag Kurd
Ivánhoz.

Nem a szerelem viszi; sokat suttognak
s talán van, a ki szánja is, de a legtöbbje
irigyli.

Egy hitvány prókátor után nincs mit bu-
sulni. Ugyan mit vesztett. Szegény kezdő pró-
kátor mellett, ugyan a fogához kell verni a
garast, de nem Kurd Iván mellett.

Aztán meg gyerek história volt az egész.
Tudta azt nagyon jól Bálint Kálmán, hogy a
gögös Topoly Dénes nem adja neki a szép
Hellát s lassankint elszokott a háztól, végre
hétszer is lement a nap, míg látták egymás,
aztán elment a fiu a fővárosba szerencsét pró-
bálni.

A lány szomorú volt, sok bánatos könyet
felszárított a forró párna viharos, szélvész
éjszakákon. Aztán belenyugodott s a mosto-
hája gunyos vigyorgása megtanította moso-
lyogni.

Es mosolygott?

Nemsokára becézett tagja lett a familiá-
nak, mikor észrevették, hogy Kurd Ivánnak
megtetszett a lány.

Es ma hosszu uszályu fehér ruhában,
myrtus virágu, fátyolos fejjel megesküszik,
hogy mindig hűséges felesége lesz Kurd
Ivánnak.

A feszületen tartja az ujját, utánmondja
az eskü formát s az édes anyjára gondol, mi-
kor lágy, tiszta hangján kiejti: „Isten engem
ugy segítjen!”

Es elmentek messze messze. Távol attól
a helytől, attól a kerttől, melynek minden fája,
virága a Bálint Kálmán nevet susogja. Idegen
emberek közzé, kik nem tudták azt a gyerek-
históriát s kik azt hiszik, egy ilyen nagyon
szép asszony csak boldog lehet.

Unnepelték, csodálták mindenütt s mégis
az erőteljes szép lányból négy év alatt egy
sugár, törekeny babaasszony lett, a kit Kurd
Iván még a széltől is óvott s oly szomoruan
mosolygott, mint egy mátyr, pedig mindenki
tudta, hogy boldog, nagyon szereti az urát.

tival szemben A második kerületben Ver-
mes Béla szabadelvű győzte le Hock Já-
nos nemzeti pártit.

Ugodon Pongrácz Anzelm kor-
mánypárti 85 szótöbbséggel győzött Orbán
János néppárti ellen.

Bodajkon Báró Fiáth Miklós
főispánt választották meg a néppárti Szent-
iványival szemben.

Somlóvásárhelyen Dr. Bam-
berger Ignác szabadelvű ellen Meszlé-
nyi Pál néppártit választották meg.

Miskolc első kerületében Herman
Ottóval szemben Szemere Atillának, má-
sodik kerületében pedig Mocsáry Lajossal
szemben Lánosz Leónek van győzelemre
biztos kilátása.

Ma Nagyküküllő vármegye, Fiume ke-
rület, Békés, Békés-Csaba, Gyula, Nagy-Ki-
kinda és Nagy-Becskerek városok, Békésme-
gye választanak képviselőt.

Egyről-másról.

Színészekről színésznőkről.

Nr. 1. és Nr. 2.

Kiss Pál és Nagy József.

Divatos dolog manapság Debreczenben,
hogy a szintársulat kiválóbb színésznőit és
színészeit apró croquis-kban mutatja be a hir-
lapírás.

Csekélységet rövid időn holmi sajtó
és párba vétségek miatt dunkliba zárja a
felsőbb hatalom és miután én nem szeretek
elzárkózni a modern haladás, a szükség-szülte
reformok elől, megragadom a még mostanában
kinálkozó alkalmat, hogy még bilincsek nél-
kül gyujtsam fel a tüzet a modern hirlapírói
haladás oltárán.

Ez a bevezetés tudtommal nagyon szé-
pen van megírva, talán még annál is szé-
ben, s a nyájas olvasó közönség nehezen
érti meg.

Vigasztalódnak mélyen tisztelt olvasó
nőim és olvasóim, én magam meg egyáltalában
nem értem.

Egyik laptársunk bemutatta már a szint-
ársulat egy néhány kiválóbb alakját
Komjáthy, Szendét, Kállayt stb. nekem jutott

De beteg volt, olyan gyógyíthatatlan beteg,
a mit a doktorok nem tudnak orvosolni, csak
fürdőbe s szórakozni küldik a beteget.

Mosolyogva mentegetőzött, hogy nem
beteg, kaczagott is ezüst hangján egy-egy jó
tréfán; ki is merné ráfogni, hogy beteg, s
elmennek, oh, okvetlen elmennek a Horváthék
estélyére.

*

Valami nagy pert tárgyaltak a szomszéd-
dos székelyen s az estélyre néhány idegen
ur is ki jött a fiatal alügyészszel.

Bálint Kálmán az ajtófélfához támasz-
kodva, végtelen blazirtsággal nézte a hölgye-
ket, a mint fecsegve, tréfálva sétáltak a fényes
szalonban.

A kis szalon ajtajába egyszerre megáll
egy sugár, halvány nő s vidáman csatlakozik
a lányokhoz.

— Ki az a lány? — kérdezte Bálint a
szomszédjától.

— Melyik?

— Az a rózsaszín ruhás azzal a nagy ró-
zsákkal.

A vidéki ur harsányan elneveti magát.

— Na, te fővárosi ember, hisz az Kurd
Ivánna, már vagy öt éves asszony. A Bács-
kából hozta Kurd, nem is tudom micsoda le-
ány, Helénnek hívják.

Bálint ott maradt s cinikusan töprengett
magába.

— emlékeztet valakire! Ahá!

— És eszébe jutott a gyerek história s szinte
vágyott tudni a szép Topoly Hella sorsát.

Az asszony felismerte a férfit s úgy sze-
rette volna, ha téved, ha csak hasonlat.

a sorstól az a szerencse, hogy bemutassam a
szintársulat két legkiválóbb alakját
Kiss Pált és Nagy Józsefet.

Kiváló alak mind a kettő, sokkal kivá-
lóbbak, mint a laptársaink által bemutatott
színészek és színésznők.

Nagy azért kiváló, mert kicsi,
Kiss meg azért kiváló, mert nagy.

Nagy Pál kétszáznegyvenhárom czen-
timéter hosszú és testvérek közt nyom másfél
mázsát, ellenben Nagy József alig üti meg
a 130 centimétert és súlyra nézve sem nehe-
zebb 35 kilónál.

Kérdem tehát mélyen tisztelt olvasóimat
van e két legkiválóbb alakja a szintársu-
latnak, mint Nagy Pál és Kiss Jóska.
Egyik a magasságával, a másik a mélységé-
vel válik ki mindannyiujuk közül.

A mint az életben gyakran ölelkezik a
próza a költészettel ép úgy ölelkezik Nagy
Jóska Kiss Pállal, tehát a mélység a mag-
gassággal.

Félve szólamlak meg tekintetes közön-
ség, mikor e két férfuról akarok megemlé-
kezni. Érzem nagyságomat a gyöngeségben és
gyöngeségemet a nagyságban, mikor tollam
hegyére akarom tüzni e két alak életrajzát.

Hol születtek, hol volt hazájuk, ki tudja?
Kiss Pál talán ott született a Kárpátokon,
vagy talán ott hangzott el néhány vég vászón-
ból szabott pólyája felett a dajka dal a Hymo-
lája legfelső csucsán 8000 méter magasságban
a tenger színe felett, Nagy Jóska pedig itt
látta meg talán a napvilágot az aranykálász-
szal ringó rónaságon a Csicsogói völgyben ne-
hány fokkal a csobogó esolnakázó tó, a kis
kubik felett.

Homér felett hét város verseng, ne idéz-
zük fel a harcot újra, ne kutassuk, melyik
város adta nekünk Nagy Józsefet és Kiss Pált.

Elég az hozzá, hogy mindkettőjük édes
szülei nagy szolgálatot tettek a debreczeni
sziniügy érdekében, mikor megismerkedtek
egymással s az ég sem mindennapi munkát
végzett, mikor a két szülei pár tiszta szerelem-
ből kötött frigyét, melyhez az ismerősök, ro-
konok és jóbarátok kívánságai fűződtek, két
ilyen anygalkával áldotta meg.

Sakespeare fiatalságáról nincsenek bő-
vebb adataink, csak annyit jegyez fel az iro-
dalom történetirő, hogy ifju volt, színész volt.

Nagy József és Kiss Pál életrajzi
adatai teljesen megegyeznek a Shakespearevel.
Ifjuk voltak, bohók voltak, színészek voltak s
csak abban különböznek Shakespeare-től, hogy
ők most is színészek s hogy nem irnak szo-

Bálint Kálmán!

S két frakkos alak kifogástalanul hajlik
meg Kurd Ivánné előtt s a másik pillanatban
az egyik eltűnik s Bálint Kálmán jól eső ér-
zéssel karolja át a szép asszony derekát, a
mint a keringő dallamára körül repülnek a
szalont.

A theánál már ott ült a Kurdné lábainál
a szőnyegen.

— Egy tour is kifárasztja? Az imént lát-
tam, hogy halványabb lett s kissé elszédült.

— Magának úgy látszik, jó szeme, de
rossz memoriája van.

S egy darab théa-süteményt felezett meg
Csejtey Laczival, a ki már a négyesre jelent-
kezett.

Míg a vis-a-vis-kal bajlódta, Bálint ott
állt az asszony mellett.

— Nagyságos asszony bácskai?

— Igen.

— Régen volt arra felé?

— Oh nem!

— Volt egy jó ismerősöm; inkább paj-
tások voltunk, mint szerelmesek. Naiv jó le-
ányka volt s idealista erősen. Nem hallott va-
lamit Topoly Helláról?

Tehát nem ismerte meg. Mert játéknak
sok volna. Az asszonyon egy rángás futott
végig, karsu, hajlékony dereka kiegyenesé-
dett, sötét szemét félig beárnyékolta hosszú
szempillája, száj széleire egy fájó vonás vető-
dött, a mint lágy, esőndes hangján, szinte
bugya mondta:

— „Meghalt!”

Bartóky Mariska.

morujátékot. Ezen lényegtelen különbség után
leszámolva a két férfi multjával, áttérek a
jelenükre.

Az ország első rangú vidéki szín-
padain játszanak és énekelnek már évek óta.

Nagy Jóska, aki arra is vigyáz, hogy a
debreczeni színház könyvtárát meg ne egyék
az egerek, el ne pusztítsa a moly, mindenkor
hü maradt Debreczenhez s egy évtized óta
mindég a debreczeni színház világot jelentő
deszkáin kaszálja a babért.

Nem így Kiss Pál! Ő azt tartja, hogy
művész hazája szélese világ s
nem veti meg a kisebb szintársulatok babé-
rait sem.

Miután azonban meghallotta, hogy az
őszi vásárkor egy óriás kisasszonyt mutogat-
nak itt Debreczenben, eljött hozzánk meg-
akarván ismerkedni a kisasszonnyal, aki azon-
ban nem nyerte meg a tetszését s így bármily
komoly és tisztességes szándékkal közeledett
is hozzá, nem lehetett megvetni alapját egy
jövendő óriás nemzetiségnek.

Ezek után átkellene térnünk a szerep-
körre, melyet betöltöttek. Laptársaink az ilyen
színházi fotografiáknál felsorolják az egyes
szerepeket a melyben a bemutatott művésznő-
k, művészek kiválóbb alakításokat nyuj-
tanak.

Ezt én nem tehetem. Lapunk térszűke
miatt nem sorolhatom fel a két sokoldalú te-
hetség valamennyi szerepét, olyany-
nyira sokfajta és különböző válfaju szerepe-
ket játszottak már el. Hanem azt állíthatom
hogy minden szerepüket egyforma bensőséggel
teljességgel, alakító képességgel, ambícióval
kreatálják.

Szerény cikkekcskémet pedig azzal vég-
zem, hogy adjon a művészek Istene sok ilyen
derék színészt a debreczeni karszemély-
zetnek.

—tyi.

A zsurnalisztika piszokja.

Debreczen, október 31.

Ezen a czimen mondtuk el a méltó fel-
háborodás hangján a véleményünket arról a
brutális kirohanásról, a melylyel a Debreczen
czimű lapban egy minden politikai és hirlap-
írói tisztességből kivetkőzött kontár tollforgató
Márk Endre visszalépését kommentálta. Fel-
kellett jajdulnunk, mert a hirlapírói tollat pi-
szokba mártották, mert a hirlapírói tollat mér-
gezett tör helyett használták banditamerény-
letre.

Azóta Márk Endre sajtóperit indított a
Debreczen ellen, amelyben az előnyomozat fo-
lyamán a czikk szerzőjéül Mile Pál hirlap-
írói jelentkezett s az elkobzott kézirat is Mile
Pál hirlapírói sajtókezű irásában fekszik a vizs-
gálobíró asztalán.

Mi, amint a támadás nyilvánvalóvá válá-
sának első percében nem hittük, hogy a hir-
lapírói tollal Mile Pál élt vissza, nem hit-
tük azután sem, hogy Mile Pál a szerzősé-
get és a felelősséget elvállalta.

Nem hiszük ma sem s ma már abban a
kellemes helyzetben vagyunk, hogy meg-
cáfolhatlan bizonyossággal állíthatjuk, hogy a brutális kirohanást
nem Mile Pál, nem debre-
czeni hirlapíró írta, hanem
egy lelkiismeretlen ember reábeszélésére be-
ugorva, csak leírta a cikket
a szerzőnek a kéziratáról
és elvállalta érte a felelősséget,
lévén a szerzőnek tisztátalan
multjából máramugy is elég elin-
tézetlen ügye akir törvényt szék-
kelés büntető igazságs-
szolgáltatással.

Csak a személyes gyűlölet vezethette a
szerzőt a hivány támadásra s csak a leg-
tagabb lelkiismeret és a legközönségesebb

gyávaság készíthette arra, hogy még a cikk megjelenése előtt egy balekot fogjon magának, aki elvállalja helyette a következményeket s ő a „jeles“ férfiú szárazon uszhassa meg azt a piszkos levét, amely az ő fenntartó eleme.

Erről a rövid jellemrajzról mindenki reá ismerhet a szerzőre, a ki nem más, mint Szabó József debreczeni főszámvevő, akinek neve ismeretes Piskolttól — Bagamérig és Bagamértől a debreczeni városházáig.

Kétségtelen bizonyítékaink vannak arra, hogy azt a cikket nem írta más, mint Szabó József. De nem is írhatta más, mert nincs Debreczenben egyetlenegy olyan ember sem Szabó József főszámvevőn kívül, aki hasonló becsületeblási kísérletre képes.

Kötelességünk volt ezt nyilvánosságra hozni, nemcsak a hírlapírói kar és annak egyik beugratott tagja, Mile Pál, reputációja érdekében, hanem és főleg azért, hogy a büntető igazságszolgáltatás félre ne vezetessék és hogy végre is Szabó József, ezidőszent még mindig városi főszámvevő, ne garázdálkodhassék szabadon és büntetlenül.

Most már, amikor Szabó József főszámvevőnek tette következményei elől Mile Pál hírlapíró háta mögött való bujkálása nyilvánossá vált, hisszük és elvárjuk, hogy Mile Pál hírlapíró társunk a saját és a hírlapírói kar reputációjának jólléle fogott érdekében ki fogja nyilatkoztatni hogy a hitványan támadó cikk szerzőségében sem része sincs.

Ez neki most már elengedhetetlen kötelessége, amelynek elmulasztásával ez imborájává törpül egy olyan embernek, mint amilyen Szabó József.

Erre a cikkünkre a Debreczen mai számában czáfolat fog megjelenni, a melylyel szemben előre is a leghatározottabban kijelentjük, hogy egyetlen állításunkat sem ronthatja le, mert mindegyiket kézzelfogható bizonyítékkal igazoljuk az ellenünk állítólag megindított sajtópör tárgyalása folyamán.

NAPI HIREK.

Debreczen, okt. 31.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— október 31. —
— Ködös. — Helyenkint csapadék. — Hőstüledés. —

Halottak napján.

Levélhullató, virághervasztó ős vége fele esik a halottak napja. Az elmulás időszakára esik a nagy ünnep, melyet vallásfelekezetre tekintet nélkül megünnepel minden keresztény ember.

A kegyelet ünnepe a halottak napja. Ne keressük a vallási dogmát, mi okból vált szokássá a november másodikának megünnepelése.

Református, hatholikus hívő egyaránt hódol a szokásnak s Debreczen minden temetőjében kigyul az emlékezet, a kegyelet mécsese az elhunytak sirhantjain.

Szép szokás ez, hódoljunk a szokásnak mindannyian.

Gyermek a szülőről, szülő a gyermekről, hitves a hitvesről, testvér a testvérről emlé-

kezzék meg e napon s adja tanujelét a kegyeletnek azzal, hogy kizarándokol kedvesei sirhantjához s egy pár szál gyertyával s egy a késői virágokból font koszorúval, egy néhány halvány fényű mécsessel áldoz az elhunyt emlékeknek.

Ünnepeljük a halottak emlékét, mert ez az összes keresztény vallás felekezeteke ünnepe.

— Isteni tiszteletek. Holnap vasárnap a következők fognak isteni tiszteletet tartani: a nagytemplomban Némethy Lajos lelkész, a kistemplomban Mindszenti Imre, a Kossuth utcza templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispitály templomban Mitrovits Gyula lelkész. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor Molnár Kálmán 9 órakor Dr. Wolafka Nándor püspök, fél 12 órakor Kovács Márk tart misét. Ezt ezt megelőzőleg szentbeszédet tart Dr. Wolafka Nándor. Délután 3 órakor litániát tart Dr. Wolafka Nándor s ugyancsak ő végzi a rózsafüzér ájtatosságát is. — Az ág. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos tart isteni tiszteletet, mely után effortorium és urvacsora osztás lesz.

— Debreczen város szervezete. Mint a legilletékesebb helyről értesülünk, a belügyminiszter már határozott Debreczen város szervezési szabályrendelete fölött. A miniszter határozata kedvezőtlen, amennyiben a szervezési szabályrendeletnek a tisztviselők fizetésének rendezésére és új tiszti állások rendszeresítésére vonatkozó részét nem hagyta jóvá, hanem utasította a törvényhatóságot, hogy e részben hozzon új határozatot akkor, ha az előálló tulkiadásra elfogadható költségvetési fedezetet tud nyújtani. — A szabályrendelet némely egyéb részére is tesz lényegtelen megjegyzéseket a miniszter, amelyek alapján a szabályzat csekély módosítására lesz szükség. A belügyminiszter határozatát a jövő hét első napjaiban küldik le Debreczenbe.

Halottak napja a kath. templomban.

Holnapután halottak napján alkalmi isteni tisztelet fog tartatni a róm. kath. hívők kegyelettel ünnepelik meg az ünnepnapot. Reggel 7 órakor misét tart Molnár Kálmán, 9 órakor pedig fényes segédlettel Dr. Wolafka Nándor püspök. 12 órakor Hamernyik Sándor tart misét. Mise lesz 10 órakor a róm. kath. temető kápolnájában is, melynek végzetével Kovács Márk tart 10 órakor szentbeszédet.

— A kiállítás berekesztése. Az ezredéves országos kiállításnak november 3-án déli 12 órakor végbemenendő ünnepélyes berekesztésén Debreczen város közönségét a tanács tegnapi határozata folytán Vecsey Imre tanácsnok és Szüts Mihály gazdasági tanintézetű igazgató képviselik. A tanács megbizta a kiküldötteket, hogy a város által kiállított tárgyakat átvegyék és Debreczenbe szállíttassák.

— A dorogi magyar püspökség. A munkácsi egyházmegyei szentszék a hajdudorogi gör. kath. püspöki helynökség betöltése tárgyában ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a betöltését sürgető kérvények felsőbb elintézéséig a helynökséget nem töltik be. Mégis ha a püspökség betöltése évekre elodáztatnék, a helynökség Fejér Emánuel prépost-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelőt nevezik ki.

— Negyvennégy babér koszoru A hazafias kegyeletnek megható példáját mutatja Sárvári Samu, szilágy-somlyói lakos, a ki szegénysége daczára ugyancsak költségekbe verte

magát, hogy kegyelettel adózhassék halottak napján elhunyt nagyjainknak. A derék polgár Fiuméba utazott és ott saját költségén negyvennégy babérkoszorut kötött és felvitte Budapestre onnan juttassa rendeltetési helyökre. A nagyvennégy babérkoszoruból négyet küldött Debreczenbe a „Honvédelemlekre“ és a „Csona“ szoborra, K. Tóth Mihály sirjára és a gályarabságot szenvedett protestáns lelkészek emlékszozárára.

— Szünet a községi iskolákban. A millenniumnak nagy volt a hatása az iskolai szünetnapokra. Évek hosszú sora után is emlegetni fogják a szünetért rajongó tanulók a millennium esztendőjét, a mely anyira bővelkedett aranjú napokban. Most is november 2-án és 3-án a kiállítás ünnepélyes berekesztése alkalmából újabb rendelethez összes községi iskolákban szünetet az előadás.

— A saisonból. Az ős vége fele járunk, de még alig láttuk egyetlen deres hajszálát, egy kis valamire való esőjét amelyek pedig épúgy tartozékai az októbernek, mint költőnek a tüdőtuberkulózis. És csak nem akar ős lenni. A fák között fujdogáló szél langymeleg, a napsugárnak nincs foga, s a bokrokból kihangzó hurutos zizegést nem a megszáradt avar esörrenése kergeti fel. Talán valami madar, a mely a vénülni nem akaró, erőszakosan zöld lombok között verte fel tanyáját. Az erdőnek színe van, az égbolt sem fakó, van a kékségében a nyár költészetéből egy kevés s a csillagterhes éjszakák fehérségében valami ábránd-fakasztó fenség, mely csakugy felkölti az ember szívében a poézist, mint a derültónusu tavaszi est, mikor a hvid süt, s az orgonabokrok ontják magukból az puha illatot. Ez az ős nem ős! Ez az ős kaczer mosolya annak a nyárnak, mely érzi, hogy hűtelen volt azokhoz, a kik szerették s most így akarja őket kárpótolni csaltságáért. Emberek! A csalóka nyár kendőzött mosolyának ne higyjetek. Várjatok az ősre, amely el fog jönni, a melynek el kell jönnie. — Az ős az nem szépitgeti magát, szép ugy, ahogy van. Nem tagadja, hogy az ő napjaival együtt. vénül az esztendő, hogy alatta megfakul az üde pázsit, lombos erdő, kaczagó liget, hogy az ő nyomában ott jár a mindnyájunk sorsa az enyészet. Az ős nem h a z u d i k. Az ő utja egyenes — a temető felé vezet. S mint az első f a g y e s o n t t á rögzíti a földet a folyók vizét, akkorra ő is megérkezett az ő sirjához, melyben jövendő sorsa várja. A jó öreg tél kegyelettel takargatja be az ő szelid halottjátfehér, puha, meleg szakálával, s elsi-ratja hasgató szelek zokogó danájával... — V á r j u n k t e h á t a z ő s z r e ! — A ma még fel-fellobanó utónyár káprárában hadd gyönyörködjék az akit a hűtlen asszony, s céltalan mosoly el tud kábitani, akik pedig a szépet is csak akkor imádják, ha igaz, várjuk meg, míg a kaczer nyár leveti csillogó, szédítő, színes köntösét s várjunk az ősre a kandallós, fázós sárga ősre.

— Az anyakönyvi hivatalból. A debreczeni önálló állami anyakönyvi hivatalban január 1-től ma délig 2070 születési, 600 kihirdetési, 429 házasságkötési és 1637 halálozási jegyzőkönyvet — v e t t e k f e l a z — anyakönyvvezetők.

— Az orgazda. Pápai Rác Sándor püspökladányi lakos lopott buzát vásárolt s az el is árusította. Ezért állott tegnap délután a debreczeni törvényszék előtt, amelynek büntető tanácsa orgazdaságért 8 napi fogházra ítélte.

gyávaság készíthette arra, hogy még a cikkek megjelenése előtt egy balekot fogjon magának, aki elvállalja helyette a következményeket s ő a „jeles” férfiú szárazon uszhassa meg azt a piszkos levét, amely az ő fenntartó eleme.

Erről a rövid jellemrajzról mindenki reá ismerhet a szerzőre, a ki nem más, mint Szabó József debreczeni főszámvevő, akinek neve ismeretes Piskoltól — Bagamérig és Bagamértől a debreczeni város házáig.

Kétségtelen bizonyítékaink vannak arra, hogy azt a cikket nem írta más, mint Szabó József. De nem is írhatta más, mert nincs Debreczenben egyetlenegy olyan ember sem Szabó József főszámvevőn kívül, aki hasonló becsületrablási kísérletre képes.

Kötelességünk volt ezt nyilvánosságra hozni, nemcsak a hírlapírói kar és annak egyik beugratott tagja, Mile Pál, reputációja érdekében, hanem és főleg azért, hogy a büntető igazságszolgáltatás félre nevezetessék és hogy végre is Szabó József, ezidő szerint még mindig városi főszámvevő, ne garázdálkodhassék szabadon és büntetlenül.

Most már, amikor Szabó József főszámvevőnek tette következményei elől Mile Pál hírlapíró háta mögött való bujkálása nyilvánossá vált, hisszük és elvárjuk, hogy Mile Pál hírlapíró társunk a saját és a hírlapírói kar reputációjának jólléte fogott érdekében kifogja nyilatkoztatni hogy a hitványan támadó cikkek szerzőségében sem része sincs.

Ez neki most már elengedhetetlen kötelessége, amelynek elmulasztásával címborájává törpül egy olyan embernek, mint amilyen Szabó József.

Erre a cikkekünkre a Debreczen mai számában czáfolat fog megjelenni, a melylyel szemben előre is a leghatározottabban kijelentjük, hogy egyetlen állításunkat sem ronthatja le, mert mindegyiket kézzelfogható bizonyítékkal igazoljuk az ellenünk állítólag megindított sajtópör tárgyalása folyamán.

NAPI HIREK.

Debreczen, okt. 31.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— október 31. —
— Ködös. — Helyenkint csapadék. — Hőüljedés. —

Halottak napján.

Levélhullató, virághervasztó ős vége fele esik a halottak napja. Az elmulás időszakára esik a nagy ünnep, melyet vallásfelekezetre tekintet nélkül megünnepel minden keresztény ember.

A kegyelet ünnepe a halottak napja. Ne keressük a vallási dogmát, mi okból vált szokássá a november másodikának megünnepelése.

Református, hatholikus hívő egyaránt hódol a szokásnak s Debreczen minden temetőjében kigyul az emlékezet, a kegyelet méese az elhunytak sirhantjain.

Szép szokás ez, hódoljunk a szokásnak mindannyian.

Gyermek a szülőről, szülő a gyermekről, hitves a hitvesről, testvér a testvérről emlé-

kezzék meg e napon s adja tanujelét a kegyeletnek azzal, hogy kizarándokol kedvesei sirhantjához s egy pár szál gyertyával s egy a késői virágokból font koszorúval, egy néhány halvány fényű mécsessel áldoz az elhunyt emlékének.

Ünnepeljük a halottak emlékét, mert ez az összes keresztény vallás felekezeteke ünnepe.

— Isteni tisztelet. Holnap vasárnap a következők fognak isteni tiszteletet tartani: a nagytemplomban Némethy Lajos lelkész, a kistemplomban Mindszenti Imre, a Kossuth utcza templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az اسپتال templomban Mitrovits Gyula lelkész. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor Molnár Kálmán 9 órakor Dr. Wolafka Nándor püspök, fél 12 órakor Kovács Márk tart misét. Ezt előzőleg szentbeszédet tart Dr. Wolafka Nándor. Délután 3 órakor litániát tart Dr. Wolafka Nándor s ugyancsak ő végzi a rózsafüzér ájtatosságát is. — Az ág. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos tart isteni tiszteletet, mely után effertorium és urvacora osztás lesz.

— Debreczen város szervezete. Mint a legilletékesebb helyről értesülünk, a belügyminiszter már határozott Debreczen város szervezési szabályrendelete fölött. A miniszter határozata kedvezőtlen, amennyiben a szervezési szabályrendeletnek a tisztviselők fizetésének rendezésére és új tiszti állások rendszeresítésére vonatkozó részét nem hagyta jóvá, hanem utasította a törvényhatóságot, hogy e részben hozzon új határozatot akkor, ha az előálló tulkiadásra elfogadható költségvetési fedezetet tud nyújtani. — A szabályrendelet némely egyéb részére is tesz lényegtelen megjegyzéseket a miniszter, amelyek alapján a szabályzat csekély módosítására lesz szükség. A belügyminiszter határozatát a jövő hét első napjaiban küldik le Debreczenbe.

— Halottak napja a kath. templomban. Holnapután halottak napján alkalmi isteni tisztelet fog tartatni a róm. kath. hívők kegyelettel ünnepelik meg az ünnepnapot. Reggel 7 órakor misét tart Molnár Kálmán, 9 órakor pedig fényes segédlettel Dr. Wolafka Nándor püspök. 12 órakor Hamernyik Sándor tart misét. Mise lesz 10 órakor a róm. kath. temető kápolnájában is, melynek végzetével Kovács Márk tart 10 órakor szentbeszédet.

— A kiállítás berekesztése. Az ezredéves országos kiállításnak november 3-án déli 12 órakor végbemenendő ünnepélyes berekesztésén Debreczen város közönségét a tanács tegnapi határozata folytán Vecsey Imre tanácsnok és Szűts Mihály gazdasági tanintézetű igazgató képviselik. A tanács megbizta a kiküldötteket, hogy a város által kiállított tárgyakat átvegyék és Debreczenbe szállíttassák.

— A dorogi magyar püspökség. A munkácsi egyházmegyei szentszék a hajdudorogi gör. kath. püspöki helynökség betöltése tárgyában ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a betöltését sürgető kérvények felsőbb elintézéséig a helynökséget nem töltik be. Mégis ha a püspökség betöltése évekre elodáztatnék, a helynökség Fejér Emánuel prépost-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelőt nevezik ki.

— Negyvennégy babérkoszoru A hazafias kegyeletnek megható példáját mutatja Sárvári Samu, szilágy-somlyói lakos, a ki szegénysége dacára ugyancsak költségekbe verte

magát, hogy kegyelettel adózhassék halottak napján elhunyt nagyjainknak. A derék polgár Fiuméba utazott és ott saját költségén negyvennégy babérkoszort kötött és felvitte Budapestre onnan juttassa rendeltetési helyökre. A negyvennégy babérkoszorból négyet küldött Debreczenbe a „Honvédelem” és a „Csokonai” szoborra, K. Tóth Mihály sirjára és a gályarabságot szenvedett protestáns lelkészek emlékszórára.

— Szünet a községi iskolákban. A millenniumnak nagy volt a hatása az iskolai szünnapokra. Évek hosszú sora után is emlegetni fogják a szünetért rajongó tanulók a millennium esztendejét, a mely anyira hővelkedett aranjú napokban. Most is november 2-án és 3-án a kiállítás ünnepélyes berekesztése alkalmából újabb rendeletre összes községi iskolákban szünet az előadás.

— A sasonból. Az ős vége fele járunk, de még alig láttuk egyetlen deres hajszálát, egy kis valamire való esőjét amelyek pedig épügy tartozékai az októbernek, mint költőnek a tüdőtuberkulózis. És csak nem akar ős lenni. A fák között fujdogáló szél langymeleg, a napsugárnak nincs foga, s a bokrokból kihangzó hurutos zizegést nem a megszáradt avar avar esörrenése kergeti fel. Talán valami madar, a mely a vénülni nem akaró, erőszakosan zöld lombok között verte fel tanyáját. Az erdőnek színe van, az égbolt sem fakó, van a kékségében a nyár költészetéből egy kevés s a csillagterhes éjszakák fehérségében valami ábránd-fakasztó fonség, mely csakugy felkölti az ember szívében a poézist, mint a derültónusu tavaszi est, mikor a hvd süt, s az orgonabokrok ontják magukból az puha illatot. Ez az ős nem ős! Ez az ős kaczer mosolya annak a nyárnak, mely érzi, hogy hűtelen volt azokhoz, a kik szerették s most így akarja őket kárpótolni csalfaságáért. Emberek! A csalóka nyár kendőzött mosolyának ne higyjetek. Várjatok az ősre, amely el fog jönni, a melynek el kell jönnie. — Az ős az nem szépitgeti magát, szép ugy, ahogy van. Nem tagadja, hogy az ő napjaival együtt vénül az esztendő, hogy alatta megfakul az üde pázsit, lombos erdő, kaczagó liget, hogy az ő nyomában ott jár a mindnyájunk sorsa az enyészet. Az ős nem hazudat. Az ő utja egyenes — a temető felé vezet. S mint az első fagy esőnttá rögzíti a földet a folyók vizét, akkorra ő is megérkezett az ő sirjához, melyben jövendő sorsa várja. A jó öreg tél kegyelettel takargatja be az ő szelid halottjátfehér, puha, meleg szakálával, s elsiratja hasgató szelek zokogó danájával... — Várjunk tehát a ősre! — A ma még fel-fellobanó utónyár kápráratában hadd gyönyörködjék az akit a hűtlen asszony, s czéltalan mosoly el tud kábitani, akik pedig a szépet is csak akkor imádják, ha igaz, várjuk meg, míg a kaczer nyár leveti csillogó, szédítő, színes köntösét s várjunk az ősre a kandallós, fázós sárga ősre.

— Az anyakönyvi hivatalból. A debreczeni önálló állami anyakönyvi hivatalban január 1-től ma délig 2070 születési, 600 kihirdetési, 429 házasságkötési és 1637 halálozási jegyzőkönyvet vettek fel az — anyakönyvvezetők.

— Az orgazda. Pápai Rácz Sándor püspökladányi lakos lopott buzát vásárolt s az el is árusította. Ezért állott tegnap délután a debreczeni törvényszék előtt, amelynek büntető tanácsa orgazdaságért 8 napi fogházra ítélte.

— **Szegény szivarozók!** A szivarozó emberiségnek szomorúságot jelentenek Kubából érkezett hírek. Nincs dohány aratás az idén a szigeteken s a termelők előbbi esztendő aratásainak maradékát küldik Európába. Nem tartották jónak ezt a maradékot az eladásra, de kénytelenek vele előállni. Még 1949-ből is maradt dohányuk, de készületük kevés, s ha elfogy, a szivarozóknak meg kell elégedniük borneoi, vagy indiai szivarokkal. A bostoni dohánykereskedőknek két esztendőre is van tartalék-dohányuk. Kuba rendes esztendőben körülbelül 200.000 bált dohányt termel, ez az esztendő csak 20.000 bált hozott, amelyet rég el is adtak.

— **A kórházak proletárjai.** Ujabb időben nagyon is elszaporodtak a szélhámós csavargók, kik mindenféle betegségeket tetteve a kórházak kényelmét élvezik. — Ilyen két csavargóra hívja fel a belügyminiszter a hatóságok figyelmét. Az egyiket Leitner Ferencnek hívják és Grömbing járásban levő Aigen községbe való a másikat Móra Józsefnek hívják és a gömörmegyei Szalocza-ra való. Az előbbi 50 éves az utóbbi 60 éves.

— **Villafosztogatók a törvény előtt.** Élénk emlékezetében lehet még olvasóinknak az a monstre betörő banda, melynek garázdálkodásairól annak idején részletesen megemlékeztünk. A villafosztogatók, kik a nyulasi vegyeskereskedőnél árultatták a lopott butorokat, hétéfőn fognak törvény elé állani, hogy fejükre olvassák a paragrafust. Az érdekes bűnügyben nem kevesebb, mint huszonnégy vádlott szerepel.

— **A saisonból.** „Fütyöl a szél, az idő már őszre jár” írja a költő. Egy pár nap óta csakugyan kimutatta a beállott ősz a fogaféherét. — A zálogházakba rendre bekerülnek a nyári öltönyök s ugyancsak mindenki váltja ki a téli felöltőjét, melyre ma holnap szükség lesz. Könnyű a zálogházból télikabátot kiválasztani annak, akinek van, de azoknak okoz nagy fejtörést a közelgő hideg idő, akik ez ideig még nem gondoskodtak meleg felsőről. A legdrágább öltöny darab ez ideig a téli felső volt ma azonban már könnyű szerrel hozzá juthatunk elegáns és olcsó téli felöltő-szövethez, ha a régi jóhírű debreczeni Biedermann és fia — czéghez fordulunk. Az előnyösen ösmert posztó nagykereskedés valódi gyapjúból készült zsolnai, brüni és sechenbergi szöveteket most gyári áron bocsájtja forgalomba, miután a kiváló gyapju szöveteket végkép kiárusítani szándékozik. Felhívjuk erre a tényre olvasóink figyelmét s utalunk a jóhírű czégnek lapunk mai számában közölt hirdetésére.

Rendőri hírek.

? **Kilencz pulyka s egy ember.** Honnan, honnan nem Szilágyi József kilencz pulykát lopott s azokat maga előtt terelgetve hajtotta végig a piacon. Valaki azonban feljelentést tett a rendőrségnek, hogy a pulykákat lopta, így történt azután, hogy Szilágyi a kilencz pulykával egyetemben felkísérték a városházára, ahol lakat alá helyezték a kilencz pulykát, de még Szilágyi is. A pulykák elég szépen viselték magukat, ugy szintén Szilágyi is, akit azután ma reggel elküldtek a kutra vizért. Megbízta benne, nem adott hozzá kíséretet. Pedig Szilágyi nem érdemelte ezt a nagy bizalmat, mert a kedvező alkalmat arra használta fel, hogy megszökjék. Megszökött, eltűnt nyomtalanul. — A rendőrség őt is, meg a kilencz pulyka gazdáját is keresi.

? **A mit a tyúk is kikapar.** Vörös Erzsébet még a nyáron lopta meg furfangos raf-

finériával Szilágyi Jánosné. Több ingóságot lopott el tőle, ruhát, fehérneműt, ékszer stb. Vörös Erzsébet akkor megszökött s hiába körözte a rendőrség nem sikerült nyomára akadni. Ma azután Szilágyi iné felismerte az utcán Vörös Erzsébet, aki tolvajlásával oly érzékenyen megkárosította. Rögtön szólt az éppen arra czirkáló rendőrnek, aki Szilágyi Jánosné kérelmére rögtön a városházára kísérte Vörös Erzsébetet, aki nem is tagadta tettét. Most a dutyiban várja büntetését.

? **Országosan körözik.** Azok közül a Kohnok közül való volt, a kikben a legkisebb faluban is lehet találni egyet. Csakhogy ez a Kohn Kánforrá vált, nehogy a kir. törvényszék ráolvasson egy bizonyos paragrafust. Zsarolással van valóva és törvényszék országosan körözeti. Neve: Kohn (recte Kahn) Adolf.

Élő halott. Egy daliás teremtu és még javakorában levő ember került be a kórházba. Elsőtétült az elméje és az egykori életvidor ember most a kórház szomorú lakója. Hanem azért nagy ur. Generálisnak tudja magát a szegény ember és ott a négy fal között most folytonosan a dandárját kommandirozza, a segédtszjeit szidja és a fiait emlegeti, a kik szerinte koronás királyok. S a kórházi ápoló hiven gondolja, exereciroz is előtte, csak hogy a tábornok ur vigasztalódjék. És meghallja a kommandó-szót, csak félre fordul néha néha és megtöri a szeméit, melyekbe könnyeket lopott s sajnálkozás és a részvét.

SZINHÁZ.

Műsor.

Vasárnap d. u.: Molnár és gyermekek; színmű.

Vasárnap este: Ezer év; színmű.

Hétfőn: Fekete gyémántok; színmű.

Kedden: A bajazzók; opera premier.

Szerdán: A bajazzók; opera.

Csütörtökön: Pary Pál; bohózat.

Pénteken: Budavár bevétele; színmű.

Szombaton: Vigéczelek; bohóza-premier.

Vasárnap d. u. A vén bakancsos és fia a huszár; színmű.

Vasárnap este: Vigéczelek; bohózat.

Élőkészületen: Mikádó. Uff király; operettek és Csak párosan vigjáték.

Goldstein Számi.

Az ismertebb férczművek legkedveltebbje az „Ujhonpolgár” tegnap került színpadra a saisonban először leszállított helyárok mellett. Gyarlóbb előadásban még nem láttuk színpadunkon e darabot színrekerülni ami nyilvánvaló abból is, hogy Szikla játszott a czimszerepet.

Püspök, Loesareknés és Kis Irént kivéve minden szereplő valóságos mérenyület követett el a józólés ellen. Izetlenkedtek mindannyian, követvén a főszereplő Sziklay példáját.

Szende Anna egy pár nótát énekelt el kopottas hangján, egy néhány orfeumos mozdulattal erős zakkolt ki egy kis tapsot. Rubos nem annyira naturburchs volt minin kább b h ó c z. — Vidorban nincs meg az a temperamentum s ügyesség, mely az iparlovag alakításánál okvetlen megkivántatik, Tavasz Adolárt sok szintelenség-gel játszotta meg.

Botrányos rendezés mellett 10 óra fele ért véget az előadás.

—tyi.

Különfélék.

+ **Öngyilkos jogász.** Aradról írják: Rejtélye öngyilkosság híre terjedt el tegnap délután a városban, nagy feltűnést keltve mindenfelé. Egy szép reményekre jogosító fiatal ember dobta el magát az életet, reménytelen szerelem miatt, miután előbb jól kimulatta magát. Wohlrath József fehértemplomi jogász lőtte magát szíven a „Központi szálló” második emeleti szobájában s rögtön meg is halt. Tegnapelőtt a délutánt a szálló kávéházában töltötte, hol leveleket is írt és semmivel sem árulta el a mulatós ifju, hogy mire készül. Tegnap reggel 10 óra felé a szobapinczér be akart menni a szobájába, de zárva találta az ajtót. Miután a kopogásra nem kapott feleletet, kinyitotta a saját kulcsával s ott találta Wohlrath Józsefet a diványon holtan elterülve, mellén piros vért itta be az inge és ruhája. A revolver, melylyel életét kioltotta, még kezében volt, az asztalon pedig Fehértemplomon lakó anyjának czimzett levél feküdt, mely mellé czeruzával írta egy kis papszeletre, hogy juttassák azt rendeltetési helyére. Wohlrath holttestét anyja kívánságára elszállították Fehértemplomra.

+ **Megőrült a ravatalnál.** Vajás Árpád volt makói tenítő néhány hó előtt megőrült s a lipótmezei tébolydába szállították, a hol a napokban meghalt. Neje, kit sürgönyileg értesítettek a halálesetről, azonnal felutazott a fővárosba és sietett a tébolydába, férje ravatalához. Ott aztán összerogyott a fájdalomtól és kimerültségtől. A szolgák felemelték, élesztgették, de a szerencsétlen asszony csak nézett rájuk, különös fényű szemével s összefüggéstelen szavakat hadart, hol suttogva, hol kétségbeesetten ordítózva, Megőrült. Félholtan vitték haza Makóra, a hol 3 kis gyermeke zokog az orvosoktól körülállott ágy mellett, melyből a szerencsétlen asszony nem kel fel többé.

+ **A vonat kerekai alatt.** Tegnap éjjel Budapestről hazafelé utazott Umfogel József eszéki nyugalmazott törvényszéki bíró. Három hónapig ápolták itt a Schwartzter-féle intézetben s mint az ilyen állapotban levő embernél az már természetes is, nem egyedül ment haza, hanem vele utazott a fia is. Simontornya táján az apa kiment a kocsiból. Mikor már sokáig maradt künn, utána ment a fia és keresta mindenfelé, de sehohse találta meg. Rosszat sejtve, meghuzta a vészféket, mire a vonamegállott. Erre a szerencsétlen ember keresésére indultak s a sinek mellett visszafelé menve meg is találták, de már csak foszlányokban, kezét, lábát, fejét külön-külön. Az őrzött len pillanatban, leugrott a vonatról s azután a kerekék alá került, a melyek rettenetes módon el is bántak vele. A holttest még mindig a sineken fekszik, még pedig esendőri fedezet mellett, mert míg a vizsgálat megtörténik, ott hagyják. Az ilyen rettenetes módon elpusztult bírót kiterjedt család gyászolja.

+ **(Öngyilkosok.)** A szegedi negyvenhatodik gyalogezred egyik főhadnagya, Erhard Lajos, Cattaro-ban, hol az ezred egyik zászlóaljja állomásozik, a minap főbe lőtte magát. Öngyilkosságának oka eddigelé ismeretlen. A fiatal főhadnagyt mindenki szerette ezredénél, sokan ismerték Szegeden is. — Bécsből azt jelentik, hogy Pichler Aurél dr. lovag, tartalékos, hadnagypichler lovag, vasuti minisztériumi osztályfőnök fia, ki az országos pénzügyigazgatásnál volt fogalmazó ma örülési rohamában főbe lőtte magát.

+ **Földrengés Kecskeméten.** Kecskemét csak tegnap szabadult meg a választás izgalmaiktól s ma már új izgalmak zavarták fel a népet. Tegnap délben 1 óra huszonnégy perczkor Kecskeméten erős földrengést éreztek. A három meglehetősen erős lökés iránya merőleges volt s az utolsót hatalmas földalatti dörgés kísérte. — Tegnapelőtt szintén éreztek kisebb rengést s a lakosság attól tart, hogy még ismétlődni fog a veszedelem, mely különben eddig nem okozott kárt.

Alkalmi vétel!

Kitünő minőségű
férfi és női
szügos, bőr- és posztó-czipők
2 frt 20 krtól feljebb.

Rendkívül erős
gyermek-czipők
90 krtól feljebb.

Férfi- és fiu-csizmák

bőr és halinából, nem gyári munka
2 frt 20 krtól kezdve.

Női- és férfi-ingek,
téli alsóruhák,
60 krtól kezdve.

EGY NAGY PARTIE!

Rumburgi és czérna vásznak,
kanavászok, sifonok, mosó velezek
míg e készlet tart, ezelőtt 40—60 kr.,
most 16—20—23 kr.

Férfi- és fiu
kalapok, sapkák
58, 75 és 95 krtól feljebb.

GRÜNBAUM és SCHWARZNÁL

Piacz és Miklós utca sarkán. — Frohner
szálloda alatt.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek,
még nem feljebb árak visszavétetnek.

Selyempapír, Crepp-papíros, valamint mindenféle
Virágtartókat
szállít, a legkiválóbb Papírvirág gyár
J. Thebens Nachf. (M. Erler)
Wien, XIII 5 und Schüchtern, Bezirk Cassel.
Legolcsóbb árak nagybani és detail eladásra.
Legjobb forrás ismételődnök és tanítónőknek.
Kész díszített tárgyak és minták a legnagyobb vá-
lasztékban.
Kivánatra képes árjegyzékek díjtalanul és
bérmentve, nagybani és detail elárúsítóknak.

Minden
csütörtökön és
pénteken

szövet, selyem és velez
értékes maradékok eladása
BOROS Testvérek

női divat áruházában.

Debreczen Kossuth-utca 3. sz.

Eddig
főülmulhatatlan!

DORSCH

MÁJOLAJ

törvényes védjeggyel ellátva,
Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és köny-
nyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánl-
tatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az
egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a
test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint al-
talában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1
forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heu-
markt 3., valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógy-
szertáraitban.

DEBRECZENBEN: Rotschuek Eugen gyógyszerész urnál, valamint
Rickl J. Zelmós, Csanak József urak kereskedésében.
Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:
MAAGER VILMOS, Bécs,
III/3, Heumarkt 3.

Utánzat törvényesen tiltatik.

Protocollirter Verschlußstreifen.

Innen auf der Flasche muss untenstehend, ebenfalls protocollirter Schutzmarken in Rot und Schwarz angebracht u. der Name „Maager“ auf demselben erhalten eingebraunt sein.

Protocollirter Verschlußstreifen.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

valódi, tisztított

UJDONSÁGOK.

Elegáns téli kabát
7 frttól feljebb.

Női és gyermek felöltők.

Szörme és plüsch gallérok.

Remek díszített női kalapok.

Selyem és flanel Blousok

óriási választékban kaphatók bamulatos
olesó árban.

Vatirozott téli gallér 10 frttól
feljebb.

RÓZSA LAJOS

Női divat termében Kistemplom-bazár.

Méréskutáni megrendelések 6 óra alatt kész.

Gyártelep: DEBRECZEN, Homokkert-sor.

Legnagyobb gyári raktár ércz és művirág koszorukból.

Legnagyobb gyári raktár ércz és művirág koszorukból.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a helybeli **Első hazai érczkoporsó gyár** városháza alatt levő temetkezési intézetemnek vezetését öcsém **GEBAUER FERENCZ** urra bízom, ki eddig is üzletembe működött és midőn a n. é. közönségnek irányomban tanúsított bizalmát megköszönöm, kérem avval jövőre is üzletem megajándékozni, magamat ajánlva maradtam

kiváló tisztelettel:
GEBAUER KÁROLY,

cs. és kir. szab. első hazai érczkoporsó gyár tulajdonosa.

Hivatkozva a fenti hirdetemnyre, van szerencsém a mélyen tisztelt vevőink szives tudomásra hozni, hogy a helybeli **GEBAUER KÁROLY** városház alatt levő **Első hazai érczkoporsó gyár** intézetének vezetését átvettem és azt egész ujonnan rendeztem be, úgy hogy a legmagasabb igényeket is e téren kielégíthetek. Tekintve, hogy gyárunk az országban a legelső és legnagyobb, határozottan állítjuk, hogy úgy olcsóság mint egyedüli gyáros Debreczenben e szakmába minden versenyen felül állunk úgy olcsóság mint kiszolgálattal gyártmányainkat a n. é. gyászoló közönségnek gyári árban bocsátjuk rendelkezésükre. Hogy üzletünk minden igényt kielégíthessen a következő gyászokcsik állanak a helybeli üzletünk és vidéke rendelkezésére, melyeket a legjutányosabb árban bocsátunk a gyászoló család rendelkezésére és pedig:

1. Egy impozáns mély gyász tiszta fekete udvari üveges kocsi.
2. Egy impozáns lila gyászokcsi arannyal diszítve (nők részére.)
3. Egy disz üveges kocsi fekete ezüstel.
4. Egy egész fekete üveges kocsi.
5. Egy diszes hófehér gyermek üveges kocsi.
6. Egy diszes kék üveges kocsi.
7. Egy diszes fekete ezüstös kocsi.
8. Egy egész fekete fedeles kocsi.
9. Egy kék fekete gyermek kocsi.
10. Két koszoru vivő kocsi.

Továbbá elvállalunk minden e szakmába intézkedéseket hullaszállításokat bár mely irányba a legpontosabb és felelőség mellett.

Magunkat egész bizalommal a m. t. gyászoló családok szolgálatára felajánlva maradtam teljes tisztelettel:

a Gebauer-féle Első hazai érczkoporsógyár debreczeni temetkezési intézetnek megbízottja

GEBAUER FERENCZ.

Az országban és országon kívül a következő helyen vannak Intézeteink,

bizományi raktáraink és üzleti összeköttetéseink és pedig:

Alexandria	Deés	Ikló	Lőcse	Ócsöd	Szombathely
Abony	Debreczen	Jászberény	Liptó Sz.-Miklós	Pápa	Szatmár
Alsó-Lendva	Dombrád	Jolsva	Laibach	Przemysl	Szeged
Abauj-Szántó	Daruvár	Jáskisér	Mármaros-Sziget	Páncsova	Teschen
Apatin	Eger	Jászapáti	Makó	Pozsony	Temesvár
Aszód	Eperjes	Jászárokszállás	Mezőtur	Pécs	Tokaj
Budapest	Észtergom	Kisvárdá	Marosvásárhely	Paks	Tarnopol
Baja	Érsekújvár	Kecskemét	Miskolcz	Petrozsény	Tiszaújlak
Belgrád	Eszék	Kuntélegyháza	Monor	Rima-Szombat	T. Szt.-Miklós
Békés	Fiume	Karczag	Mátészalka	Siklós	Turkeve
Beregszász	Fehérvár	Kassa	Margita	Sámson	Tarnow
Besztercze	Fehértemplom	Krakkó	Mitrovicza	Selmeczbány	Tisza-Földvár
Berettyó-ujfalu	Felsőbánya	Körmöczbánya	Nagy-várad	Segesvár	Trencsén
Brassó	Félegyháza	Kolozsvár	" Kőrös	Székelyhid	Torda
Braila	Gödöllő	Komárom	" Károly	Székesfehérvár	Troppau
Belényes	Gölnitz	Kézmárc	" Szeben	Szerencs	Ujvidék
Béla	Grác	Kolomea	" Szöllős	Szikszó	Uj-Pest
Berzezany	Gyöngyös	Kanizsa	" Bánya	Sámbor	Ungvár
Brod	Gyula	Kun-Szent-Márton	" Kikinda	Sz.-Udvarhely	Versecz
Brodi	Győr	Kisujszállás	" Mihály	Szászváros	Vác
Cairó	Gyulafehérvár	Kun-Szent-Miklós	" Becskerek	Szarvas	Vukovár
Cegléd	Gyertyó-Sz.-Miklós	Kézdi-Vásárhely	" Kálló	Szabadka	Vágújhely
Csaba	Hallas	Kaba	" Szalonta	Sátoralja-Ujhely	Zenta
Czernowitz	H.-M.-Vásárhely	Kalocsa	Nyiregyhaza	Sztaniszlau	Zimony
Csik-Szereda	H.-Böszörmény	Kis-Czel	Nyitra	Szolnok	Zágráb
Csongrád	H.-Dorog	Karlócza	Orosháza	Szentes	Zombor
Déva	Heves	Lemberg	Oravicza	Szoboszló	Zólyom
Dévaványa	Hátszeg	Lugas	Ó-Becse	Szamosujvár	Zsombolya.

Gyártelep: DEBRECZEN, Homokkert-sor.

Debreczen, 1896. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.

Virágos Kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak.

1896 Október 31.

Debreczen

A bátor Jankó.

Mese.

Irta: Jenő bácsi.

Volt egyszer egy igen szegény család. Az apa megbetegedett és nemsokára meghalt; így árván maradt a három gyermeke: Jankó, Pali és Olga.

Édes anyjuk azt mondta Jankónak, mert ő volt a legidősebb, hogy menjen és keressen valami szolgálatot, mert ő nem bírja mindnyájukat tartani. Jankó el is bucsuzott anyjától és testvéreitől de megígérte nekik, hogy mihelyt jól megdolga eljön értök, elviszi őket magával.

Jankó el is ment a város felé, hogy ott szolgálatot keresen, de a város nagyon messze volt s így amint Jankó egy nagy erdőn keresztül ment, az erdő közepén rá esteledett, Jankó bátor gyerek volt s tovább ment a sötét erdőben, de később nagyon elfáradt s valami fekvő hely után nézett.

Egy odvas fát vett észre és ennek az odvába bujt bele, hogy meg ne ázzék, ha eső talál lenni.

Már Jankó elaludt, midőn egy csapat rabló éppen azon fa alatt ütött tanyát, a melyben Jankó barátunk feküdt. A rablók nagy zajjal tüzet raktak és evéshez láttak.

A zajra Jankó is felébredt és hallotta amint azok tanácskoztak, hogy hogyan kellene kiabolni a gazdag kereskedőt aki azon éjjel akar az erdőn keresztül utazni sok portékával megterhelve.

Mindegyik rabló más módot ajánlott, de Jankó mindegyik beszéde után elkiáltotta magát.

— Nem szabad mert az Isten mindent lát.

A rablók először széjjel néztek, de mikor nem láttak senkit és mégis hallották a kiabálást, annyira megijedtek, hogy ott hagyva a rablott kincseket és fegyvereiket elszaladtak. Ekkor kibujt Jankó a fából és összeszedte a holmit és kiment az ut szélére, hogy az ott átutazó kereskedőt megvárja.

A mikor a kereskedő arra jött megkérte, hogy vegye fel kosijára őt és csomagját.

A kereskedő azt szívesen azt meg is tette, kivált akkor, mikor Jankó elmondta, hogy mit akartak vele a zsványok tenni. Jankó a kereskedővel egy reggelre a városba ért, hol mindjárt el ment a csendőrséghez és átadta a rablott holmit. Abból becsületessége jutalmául szép pénzt kapott. Hanem ő arra kérte az ott levő urakat, hogy a pénzt küldjék el özvegy édes anyjának és neki ne adjanak mást mint a rablók fegyvereit. Ezen kérését megtették, de el nem tudták gondolni, hogy minek kell az a sok fegyver neki. Jankó ekkor elvitte a fegyvereket és elment a városba széjjel nézni, hol neki egy jó barátja volt, kit Károlynak hívtak. Károly egészen árva gyermek volt és saját keresményéből tengette életét.

Jankó elmesélte Károlynak, hogy mi történt vele és hogy most egy pár árva fiut akar összeszedni és ezekkel a zsványoktól a náluk levő sok kincset elvenni. Károly beleegyezett.

Még két ismerős árva fiut vettek maguk mellé és visszaindultak az erdőbe, hol a zsványok voltak. Azonban megérkezve, a zsványok előbb vették észre őket és úgy körül fogták őket, hogy szabadulni sem tudtak. Miután megkötötték mindhármójukat és barlanglyukba szállították, elmentek rabolni egy gazdag emberhez, ki birtokán, a falun kívül lakott. Visszajövet, elhatározták, hogy el fognak Olaszországba szökni, mert itt már nagyon üldözik őket s hogy a fiukat is magukkal viszik és rablókat fognak belőlük képezni. Kincseiket és más vagyonukat felrakták tehát egy este a földbirtokostól rablott kocsira és sikerült nekik még az éjjel a határon észrevétlenül átszökni.

A rablók főnöke már ismerős volt a vidéken és a hegyek közé vezette embereit, hol egy nagy barlang volt, melyben tanyát ütöttek és innen folytatták rablásaikat.

Egy napon sokat raboltak egy kereskedőtől és a mint haza értek, hozzá fogtak az iváshoz és elfelejtették a fiukat bezárni az egyik barlangrészebe.

A fiuk nappal mindég szabadon egy rabló őrizete alatt voltak és a házi munkákat végezték. Jankó midőn észre vette, hogy a rablók isznak és hogy ajtajuk nyitva van, csöndre intette társait és azt mondta nekik „Ma éjjel út a szabadulás órája“.

Csöndben vártak a fiuk, míg a rablók a bortól elmámorosodva, elaludtak és akkor kirohantak szobájukból, a részeg rablókat megkötözték s elmentek a közeli városba, hol a csendőrséget értesítették. A csendőrok a rablókat elfogták és a sok talált kincset bevitték a városházára, melyből Jankó bátorságáért a legnagyobb részt, a többi fiuk is egy-egy kisebb részt kaptak.

Jankó ekkor haza ment és a kapott részből édesanyjával és testvéreivel boldogul élt.

A gonosz Laura.

Irta: Bayer bácsi.

Volt valahol és valamikor egy család mely négy tagból állott, az apából, az anyából és két gyermekből. Az egyiknek Laura, a másiknak Olga volt a neve.

Laura az idősebbik rut és mindamellet hiu, sőt irigy is volt és nővérevel Olgával, ki szép és jó volt mindig veszekedett, mert irigyelte, hogy azt dícsérik, őt pedig nem.

Történt egy alkalommal, hogy anyjuk a két leányt kiküldte az erdőre epret szedni és Laura ekkor elhatározta, hogy csak nővére nélkül tér haza.

Messze bevezette őt az erdőbe és azt mondta neki:

Menj erre jobbra az utról be az erdőbe, én pedig balra megyek s ha kosarad tele lesz, jött az utra, ott majd megvárlak.

A kisebbik megfogadta a szót és elment jobbra az erdőbe, míg Laura nem balra, hanem visszafelé ment és nagy sietve tele szedte kosarát s mikor ez megvolt, hazafelé indult. Otthon édes anyja kérdezte tőle:

„Hol hagytad Olgát.“
Mire ő azt felelte:
„Nem tudom hová lett, mert előlem elszökött és bement az erdőbe.“

Édes anyja ugyan megijedt, de még világos volt és így várta, hogy majd csak hazajön. Olga ezalatt már tele szedte kosarát és az utra kiment, de mivel nem látta ott nővérét megijedt, hogy valami baja történt s mert nagyon szerette nővérét, elment az erdőbe a merre őt azelőtt menni látta.

Sokáig kereste nővérét, nevét kiabálva, de hiába, végre hazatérésre gondolt, de ekkor vette észre, hogy már sötétedni kezd és ő eltevesztette az utat.

Bizonytalanul kóborolt jobbra-balra, hogy talán megtalálja az utat, de ez nem sikerült neki.

Már egész sötét volt, midőn egy kunyhó elért, amelyben világosságot látott. A kunyhó körül egy nagy kutya kóborolt, amely Olgát megérezve, ugatni kezdett. Az ugatásra marczona férfiak rohantak ki a kunyhóból és körülfogták a leányt, aki majdnem meghalt az ijedségtől. Az emberek bevitték a kunyhóba, hol lassanként magához tért és ekkor látta csak, hogy hová jutott.

Ezen kunyhó ugyanis tizenkét zsvány lakhelye volt.

A zsványok megakarták őt ölni, mert félték, hogy ha szabadon bocsátják, elárulja rejtekhelyüket, lakhelyüket. Olga megígérte, hogy

nem fogja őket elárulni, de azok nem bíztak benne s már éppen ráakartak rohanni, midőn az ajtó kitárult és egy álarcos férfi lépett be azon. Ez volt a haramia vezér. A férfi egy intésére a rablók elcsöndesedtek és kérdően néztek kapitányukra. Ez rájuk kiáltott:

„Mit akartok evvel a lánnyal, hol szerztétek.“

A legidősebb rabló ekkor előállott és elmondta, hogy úgy vetődött ide a kunyhó tájára, mert eltévedt az erdőben és ekkor őket megfogták és most megakarják ölni, mert félnék, hogy elárulja tanyájukat.

„Ne bántsátok — válaszolt rá a rablóvezér — hisz eltévedt s így nem tudja, hogy az erdő melyik részén van a tanyánk, hanem mondok okosabbat, vigyük át a határon Törökországba és ott adjuk el.“

A rablók beleegyeztek és másnap hajnalban utnak indították egy kocsin két társukkal Törökországba.

Egy pár nap múlva meg is érkeztek Törökország egyik nagy városába és ott piacra állították a többi rabszolgák közé. Azonban Isten nem hagyta el a jó gyermekeket és Olgát is megsegítette.

Epen a vásár kezdetén lovagolt arra egy keresztény herceg, aki nagyon sajnálta a szegény rabszolgákat és amikor a szép leányt meglátta annyira megsajnálta, hogy megvette a két rablótól jó drágán.

Haza vitte hercegi szüleihez, kik a szép és okos leányt látva nagyon megszerették Olgát, de náluk is jobban megszerette a herceg fia, oly nagyon, hogy nemsokára megkérte a kezét.

Később el is vette mert Olga is megszerette a hercegfőt. Esküvőjekor az öreg herceg azt mondta neki:

Egy kérésedet teljesítem, kérj bármit a mi hatalmamban áll.

Erre Olga azt felelte.
Kegyelmes hercegi apám, csak azt kérem, hogy szüleimet elhozhassem.

Ha még eddig nem is kívántalak volna leányomnak, viszonza herceg, most igen, mert aki annyira szereti szüleit az megérdemli a legjobb sorsot.

Utnak is indultak nagy kísérettel, hogy Olga szüleit elvigyék a hercegi palotába. A mint haza érték volt nagy öröm, mert a szülők elveszítettnek hitték Olgát, kit sokat kerestek és aki most elmondotta a kalandos utját, Laura pedig mikor ezt hallotta magában mondta:

„Miert ne lehetnék én is hercegné, hisz csak vagyok oly szép, mint ő s el is megyek a haramiák felé, hogy el fogjanak, de nem egy hercegfinek, hanem egy királyfinak adjanak el.“

Ugy osont ki, hogy senki sem vette észre.

Elment a rablók felé, mert Olga beszédéből úgy megértett, hogy merre van a lakásuk. A rablók őt is elfogták, de amikor azt mondta, hogy vigyék őt is Törökországba és adják el, azok azt felelték:

„Te nem vagy szép és érted nem adnak semmit, hanem hogy el ne árulhass, elviszünk a hegyeken túl a mi nagy barlangunkba, a mi gazda asszonyunkhoz, az öreg Dorkához, ott majd segíhetsz neki sütni, főzni a mi számunk és ha meghal, te leszel a mi gazda asszonyunk.“

De eszedbe ne jusson elszökni, csak próbálni is, mert akkor meghalsz.“

Igy tévének a rablók és Laura egész életét egy sötét barlangban töltötte a rablók között.

Olga pedig bár szomorkodott, hogy nővérét nem találják sehol, de egy pár nap múlva mégis elindult szüleiével a hercegi palotába, hol boldogul éltek, amíg meg nem haltak.

**PILZENI
kimérési sör.**

Van szerencsénk ezennel tudomására hozni, hogy

kimérési sörünk

csapolása folyó évi november hó 8-án kezdődik és bátorkodunk azt a t. fogyasztóknak legjobban ajánlani.

Megrendeléseket kérünk képviselőnk-höz **Löffelmann Vilmos** urhoz Budapest, IX., Ranolder-utca 4. sz., Pilzeni sör csarnok V., Thonetudvar.

Egyedüli kimérés Debreczenben:

SZ. DÁVID ISTVÁN.

Pilzen, 1896. november havában.

Alapított 1842.

Polgári serfőződe Pilzenben.

A legfinomabb valódi

GYAPJUSZÖVETEK

Zsolnai | brassói | brünni | angol | és | francia

gyártmányok rendkívül

Nagy-Károlyi
üzletünk
feloszlata miatt

olcsó

árakon

kicsinyben is kaphatók Debreczenben

Biedermann E. és Fia

posztóáru-házában.

Uj divat áruház és női divatterem.

Első debreczeni himzóminta, rajzműintézet és kézimunka gyár.

A főposta mellett, Steiner Gyula volt üzlethelyiségében
divat áruházat és női divat-termet

kapcsolatosan

női ruhavarróval

nyitottam, a hol is minden idénynek megfelelő valódi angol és francia ruhaszövetek, selymek, ruhadiszek, mosóvelecek, flanelek

igen mérsékelt ár mellett kaphatók.

Varrodámban kitűnő munkaerők vannak alkalmazva.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

EISLER IZIDOR.

Elegáns utczai toltetek 17 fttól kezdve. Gyászruhák 12 óra alatt.

Elvém nagy forgalmat olcsó árakkal elérni!

LEGUJABB

a Millenniumi Divatcsarnok,

hol bámulatos olcsón lehet vásárolni női felöltöket, legelegánsabb női szörme és szövet gallérokat, női blousokat, fiu és leányka ruhákat, leány és gyermek kabátokat, ugyszintén minden úri és női divat dolgokat.

Eddig még nem létezett olcsó áron kaphatók.

Mindennemü bundák, felöltők, gallérok ujjá való átalakítását elvállalok.

Tisztelettel

HALÁSZ MIKSA.

Megyház és Bankpalota között.

Elvém nagy forgalmat olcsó árakkal elérni!